

Womhaj Bóh!

Cižklo 12.
25. měrza.

Čětnik 4.
1894.

Serbske njedželske kopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Smolerjez knihciziscežerni w Budyschinje a šu tam dostacž sa šchtwórtlětnu pschedpłatu 40 np.

Jutry.

Mark. 16, 1—8. Tón Knjes je horjestanył, wón je sawěrnje horje stanył, to swonja dženska wschitke swony psches zyły šwět, to předuja wschitzy šwědkojo ewangelija we wschěch džělach semje a na kupach w morju, to spěwaju a praja wschitzy wěrjazi w dalokim, dalokim šwěće, kóždy w šwojim jazyku a w šwojej rěči, to chwala wschitzy sběžni w paradisu a wschitzy jandželjo a wyschichi jandželjo w njebjěbach, to kliczi jako tyšazkrócnzy dobyčerski kherlušch psches wschón šwět.

Se starych čašow so powjeda, so je jutrowna woda wošebje šwjata a strowa. To drje je pschiwěra, pschetož woda to wěšće njeczini, ale jutrowna woda je rjane snamjo sa šwjate jutrowne šłowo. Bože jutrowne šłowo, ta radostna powjesež: Šhrystuš je horjestanył, je šwjate a wustrowjaze žórko, kotrež wošchewi s jutrownym troschtom wschě laczne dusche. Kajki bohaty troscht leži tola w jutrownym ewangeliju! Nětko ma našcha wěra twjerdy a mózny šložk. Psches šwoje čerpjenje a wumrjecze je naš tón Knjes Jesuš s Bohom šjednał, w šwojej kwi je wón našche wěčne wumóženje dofonjał. To je wopschijecze wscheho ewangelskeho předowanja, to je jadro wscheye sběžneje wěry. Ale šwjaty Pawal ma prawo, hdyž praji: „Šeli so Šhrystuš njeje horjestanył, dha je našche předowanje podarmo, dha je tež našcha wěra podarmo.“ Psches Knjesowe horjestacze mamy njewurjekliwy troscht, so je wulki Bóh w njebjěbach wopor šwojeho Šsyna sa hrěschne čłowjestwo jako dofonjany a prawy pschijał, so ani naj-

mjenšche dwělowanje wjazy njeje, jako bychmy w jenej šhtucžzy došč wumóženi njebyli, jako by hiščeje něščto k našchemu šbožu pobrachowało. Knjesowe horjestacze je jutrowne hamjeń na šłowo čžicheho pjatka: „Dofojnane je.“ Šmilny Bóh, kiž je k troschtej našcheje wěry wot morwch wumjedł wulkeho pastyrja wowzow w kwi noweho testamenta. Nětk šmy sawěščeni, so kamjeń, kotryž šu čžěšlojo šacžišli, je šo różkny kamjeń ščžinił a šo twar našcheje wěry, kotryž šo na tónle różkny kamjeń šložuje, žadyn šomoczany hród njeje, ale twjerdy hród, brón dobra, šhlna škala.

Šaž troscht našcheje wěry, tak je Knjesowe horjestacze tež troscht našcheje lubošče. Ach my mamy drje pošnacž, so hiščeje pschezo lubeho šbóžnika tak jara njelubujemy, kaž dyrbjeli. Tola bjes wschitkim, šchtož lubujemy, lubujemy Šesom Šhrysta, šwojeho dobrego šbóžnika, nanajwjazy. Žana lubošč k štaršchimaj, k pscheczalam, k mandželskemu ani k džěczom njemóže šo pschirunacž s lubošču wumóženeje čłowščeje wutroby k wumóžnikaj. Ale tale lubošč k našchemu Knjesaj by wěčnje s čžornej šrudnej draštu wodžeta kšodžicž dyrbjala, jeli so njebychu žane jutry byle, jeli so by našch lubowany psched 1800 lětami wumrjel a niz wjazy horjestanył. Šeho horjestacze čžini našchu lubošč k Šesujaj hakle čžerstwu, wjekelu, wyskazu. Wón je živy, kotrehož my lubujemy; a našcha lubošč njelubuje mowte čžěko, ale horjestanjeneho a wěčnje žiweho šbóžnika našchich dušchow. Najwjetschi troscht pak na Šhrystušowym horjestacžu ma našcha nadžija. Něje-li Šhrystuš horjestanył, dha šu tež čži, kiž šu w Šhrystušu wušnyli, šhubjeni, a my

dyrbjeli na rowach swojich lubych zarowacz jako pohanjo, kiz zaneje nadzije nimaja. Nekt pak je Khrystus horjestanny wot mornych a je preniczki bjes tymi, kiz su wufnyli. Teho horjestacze je rukowanje sa horjestacze naschich lubych, sa nasche kamfne horjestacze. Wot jeho rowa wotwaleny kamjen je nam weschzenje wo wotwalenju wschich rowomnych kamjenjow na wulkim poslednim dnju czlowjestwa a semje. Wschetoz Jesuf Khrystus je nascha hlowa a my smy jeho stawy — moja hlowa w njeju swoj staw czechnje sa sobu. Haleluja — Jesuf Khrystus, ton horjestanny, je to horjestawanje a to ziwjenje; schtoz do njeho weri, ton budze zivy, hacz runje wumrje, a schtoz je zivy a weri do njeho, ton njebudze nihdy wjazny wumrjecz.

Duz, jutrowna wofada, spewaj tez ty se wschemi wuwolennymi a sboznymi temu Knjesej nowy khersusch: Khrystus je zivy.

Haleluja, haleluja, haleluja!

S teho so mamy sradowacz

A Khrystus chze nas trostowacz. Kyrie eleis.

Khoschjer i Delan

abo

Kak je nectó i Bozej pomozu do rjaneho samozenja pschischof.

(Potraczowanje.)

„To wschat bylo duschnje, ale schto mje nawuczi khoschje dzelacz?“ woprascha so Jan swojeho bura.

„Myshlich bebi snadno, so byla to sa tebe zana keliya?“ sasknja so ton bur, „tu chzu cze borsy sam nawuczicz. Wschaf bym bebi sa wjele let wsché swoje khoschje sam wudzelaf. Taj teho khoschjera pak chyz wohladacz, kiz mohł mi zane lepsche khoschjo wudzelacz, dylti ja sam. Gratu sa to wjele njetrjebasch, wsmi bebi moj, ja czi jon lubjerady pojczu.“

Takle so sta a Boh da k wschemu swoje zohnowanje a swoje sboze. Jan mejesche loscht do teje wazy a jeho bur na Janu swoje spodobanje.

„Prózuj so prawje, so wscho prawje duschnje dokonjesch. Potom dzi i nimi do mesta a rospshedaj je tam, twoja wéz hjo póndze.“

To so samo wé, so i jeho dzelom i woprédta pomału dzelche, a i pschedawanjom teho runja, ale czim bole so Jan prózowasche, czim bole jemu wscho wot rukow dzelche, a wotbu je tez borsy. Borsy po mesche rekasche: „Kajlepsche khoschja ma Delansti khoschjer.“ Wjaz jich Jan pscheda a bole so na nje prózowasche. Teho macz jemu wscha i nowa woziwi: „Nektle karój dohnoj, Jano“, jemu wona praji: „Hdyz moze bebi czlowjek swój Bozi khlebcz i czelczu sakluzicz, moze i tym spokojom bycz. Schto tu nektle lepsche sechzemoj?“

Kózdjiczki dzien mozesche so wona do byteje wole najescz, mejesche tu swój luby wschedny Bozi khlebcz i sa jutschki dzien jimaj tez spochi nectó sbytkne wosta. Haj, hjo be so stalo, so be Jan swoje maczerzy druhdy i mesta zaltu sobu pschinjesch a hlaj, k jeje narodnemu dnjej nowe wolmjane rubischko na hlomu. Ach kajta be tu wona tola sa wscho Bohu dzakowna a tak so wscha wjehelesche, so mejesche so na stary dzien takle dobro.

Hjo sa neotre njezle bu jejny Jan trochu struchy a do woczow pohmurjenny, pocza borcecz: „Takle so mi skoro wjazny czinicz njeschze, takle skoro wjazny wustacz njemóžu.“ Duz so jeho ton bur woprascha: „Hólcze, schto pak tu masch? Won i reczu.“ A Jan jemu wupowjeda, so druhdy wobej swojej ramjeni skoro wjazny njeczuje, hdyz dyrbi te khoschja takle daloko do mesta noschje. „Mónk wschat mi je druhdy sobu na wós wosmie, ale kózdu sobotu so jemu to njeczini. Nektajtu swoju karu dyrbjal ja mecž, so mohł bebi na nju swoje khoschja naklascz, takle mohł je sterje i lohka do mesta domjescz. Sa tajtule karu pak zanych pjenes nimam, njewém tez nikoho, kiz chyz mi zane sa nju popozeczicz.“

„Stupitar by, wotmolwi jemu na to ton bur. „Wesch ty schto, — njebudz mi zadyt tajti, kiz bebi myshli, so dyrbi tu na jene dobo wscho to w horshczzi mecž, schtoz je bebi wumyshlit a domyshlit. Takle byl ty borsy wsché swoje pjenesny wotbył. To

bylo czi runje tak, kaz hdy chyz ty druhim ludjom twoje nakojene ryby do jich saczkow sechzicz. Haj wschat, — ty a bebi nowu karu kupicz! Wudzelaj bebi radsho sam tajtu nowu.“

Se swoczinjenej hubu a swoczinjennymaj woczomaj hladasche Jan na swojeho bura a jemu chyzsche so sterje plafacz hacz kmjecz.

„Haj wschat haj, tajtu nowu karu bebi sam wudzelaj, tajtu bebi hjo ty dokonjesch, jeli sechzesch a so na to wuprozujesch“, praji ton bur dale. „S nozom a noznikom wesch derje wobkhdzecz, a i druhim gratom tez; schtoz sam njedokonjesch, chzu czi ja pokasacz. Sa drjemo njebudzesch trjebacz wjele pjenes saplaczicz; schtoz ja nimam, ma nasch kusob, a jeho drjemo mozesch jemu se swojimi khoschjami saplaczicz. Stareho zelefa mamy w kólni zyku hromadu lezo, staru karu tam tez nehde jenu mamy; schtoz mozesch i njeje wutriebacz, to bebi wscho wsmi. Nektle mamy tu smy psched sobu, duz ton czaß wuzij, so met ju, hdyz budjemy w naloczju, hotomu, potom njech czi ju kowar wobkoma a temu mozesch jeho dzelo tez se swojimi khoschjami saplaczicz.“

Nektle Jan sa so swojej woczji wuwalesche: haj wón — a wón sam dyrbjesche bebi swoju nowu karu doncz wudzelacz! „Schto bebi tola myshlicze, pscheczelo, tak mohł bebi ja sam tajtu dokonjecz, wschat bebi hschje czaß ziwjenja niczo tajte dokonjat njeschym.“

„Stupito ty!“ sawoła na jeho ton bur, „necšto je spochi sa czlowjeka jeho prenje, schtoz dyrbi bebi sapoczecz, ale schroblicz dyrbi so czlowjek, bebi tajte nectó sapoczecz. Wér mi, chyzli so wschitzy ludjo schroblicz, nectó duschne sapoczecz, tehdy njemeli tu tak wjele njeduschnych proschestsch a wokoło behatych bundakow a neotryzkuliz tajtule proschér mohł tu czopny sedecz, w pjenesach hacz do wuschow, a tajte jeho pjenesny njebyte nikomu wustranjene, ale se wschej czelczu sakluzene.“

Jan be skoro, hacz so njedyrbjal teho bura wopraschecz: „Scze tu wy hschje pschi swojim strowym rosomje abo kiz?“ Jemu be, kaz sechyz jemu ton bur i tym wulku njeprawdu nacjinicz, so bebi nectó tajte czezte wot njeho zadasche.

Tola Jan so domyshli, pocza dale sa tym myshlicz, ale jemu be, kaz matemu dzelczu, kiz dyrbi so do smneje wody podacz. Bur pak be jemu k ruzny, rospokasa jemu wscho, pomhasche jemu a hlej, jako be nalatny czaß tu, be kara wscha do czista hotowa, a brjedu po jutrach jedzesche Jan swój preni krocž i nej do mesta. Jan be na swoju karu wschon hordy, a kajte mejesche wón na nej swoje wjehele, — to skoro nikomu wuprajicz njemóžu. Jemu so sesda, kaz byl tam kózdy psched nim sapodzimanu stejo wostaf a na jeho karu hladał, a hdyz so i nekim do reczow da, njemózesche jemu wupowjedacz a dopowjedacz, kajta je tale jeho kara duschna, a dokonjana, a so drje nihde po wschém swécze zana duschnischa njeje. „Za mi spochi wscha kama dze“, wón powjedasche, „jeno, hdyz dyrbiu horu horje, dyrbiu khetsje czahnycz.“ Jena knjeza kucharka tam knjemu po khoschje pschindze, tej wón to tez wupowjeda a wona jemu praji: „Nihdy so nadzafa njebudzich, so mohł bebi ty tajtele wustojne wéz dokonjecz. Wudze mi hdy zaneje kary trjeba, njedam bebi ju wot nikoho drugeho wudzelacz, dylti wot tebe.“

Dokelz be wona takle leknje i nim poreczafa, dari jej wón sa to malo khoschziczko, i kotrymž mohla wona wsché kucziki lepje wumjescz.

(Potraczowanje.)

Jesuf a czlowjetoje.

VI.

Evangelijon a zony.

2. Jesuf wufwobodzer zony.

(Potraczowanje.)

Pohladaj, tak wulka „hréschniza“ w domje Farisejskeho se bylami jeho nosy macjesche a psched nim klecjesche (Luf. 7). Ach, wona je jena i tych milionow, kiz wot mužow sawjedzjena so potom wot tych kamnych mužow kaz masana lapa na bof czijnje. Tehdom kaz dzienka, dzienka kaz tehdom! Tez czi mužojo, kiz bechu w domje farisejskeho, so wulzy jara dziwachu. Ale Jesuf i merom wostanje. Wón wé wjele k samotwenju prajicz, hdyz mužojo jenož tamaja. Wón w jich tamazej a sakudzazej myshli wjetschi hréch pónaje, hacz w zadosczach a loschtach, psches kotrez je so zónska tak njeschowna scjinika. Wón bebi po tajkim ani na to njemyshli, so dyrbjala wona shubjena bycz. Boloscz w jejnej

wutrobje, cziče sdychowanje jejneho czejkeho hrěcha dla, stej jemu kaž njebjeske synki. Snujaze doměrjenje, i kotrymž so jemu pschepoda, jeho duschu wobsoži a wón jej wodawa, kotraž hebi šama nicžo njemodawa, wschitke jejne hrěchi, a jej mēr wobradzi, kotryž jej šwēt dacz njemóže, — ale tež šwēt wsacz njemóže.

Wobhladajmy hebi dale jeho senbjenje se samaritkej žonu pschi Satubowej studni (Jan. 4). Wona wschaf je lohotosnyšlena žónska. Wona je tež napjeljena wot teho narodneho hidjenja, kiž je bjes židami a Samaritskimi. Wona so šamo wobara njesnatemu židej so wody napicz dacz. Wón pak jej to najwyschšche posticzuje a so i nej dlěžichi czaš rosrěczuje a jej najšlubšche myšle njebjeskeho kralestwa šjewi. A niž podarmo. Wona bu sa ewangelijom šahorjena. Wona je, kiž šwojim krajanam studžen žiwjenja potasuje, kiž so w Šhrystušu Jesušu žorli.

A kaž majestetišny, kaž šmilnje šastupuje sa mandželstwošamařku (Jan. 8). Niž so by hlubinu pschikrywał, kotraž so w mandželstwošamanju wotewri. Ale tym hejchlerjam tamneho kaž tež nascheho czaša, kiž so wot tajšje žónškeje wotwobrocza, dyrbi do dusche nuts klincjeć, hdyž wón praji: „Šchtóž bjes wami bjes hrěcha je, tón czišni přeni šamjeń na nju!“ A hdyž wón tu nješbožownu nješatama, hdyž wón wurasnje praji: „Ša cze nješatamam!“ hdyž jej wón pucz wobnowjenja a šwětka potasuje, jej runje i tym móž špožči wot teho wopacžneho pucza wotštipicz —: „Njehrěsch dale wjazny!“

Wšchudžom tón šbožnik na žony i wóčkom nadžije a lubošče hlada. Kaž husto dyrbi wón jako muž žony pschecziwo mužam šakitacz! Dwa pschikladaj šmy hebi hižo wobhladali. Ale šczenja nam wjele tajšich pschikladow potasuja. Wón niž jeno šarisejškich ponižuje, kotšiz tamne žony, kotrež běchu šwojim džěcjom to hošanna do erta dale, wobškoržowachu, — ně, šam pschecziwo šwojim lubowanym wuczobnikam dyrbi sa žony šastupicz. Woni to šapschijecz njemóža, kaž móže hebi wón, ičh mišchtr a šnješ, žony tak wyšoko wažicz kaž mužow. Woni so džiwaja, so wón se šamaritkej žonu rěczi a maja to sa nješschihodne; chzedža šanašnejštu žonu wot njeho přecz wuczěricz, dokelž sa nim na drošy wola. Ale tón šbožnik na jejne sdychowanje pošlucha. Woni wobaraja mšodnym macerjam, kotrež chzedža šwoje džěczi wot teho šnješa žohnowacz dacz. Ale Jesuš praji: „Dajče džěcžatkam še mni pschicicz a njewobarajče jim.“ Woni šwarja na tu žonu, kaž by pschecžinjerka byla, kotraž teho šnješa i drošej wodu šakbuje; wón pak ju pošhwali, kaž porědko žaneho druheho cžlowjeka: wona šama šnaje potajšstwo mojeho wumrjecza (Mat. 26).

Husto wón wošebje pola žonow wěru, lubošcz a nadžiju w najrješchim šczenju namaka. Kaž wón tu wudowu, kiž prošpocz njewustanje, doniž teho nješprawešho šudnika nješmješczi, sa pschiklad praweje modletki postaji (Luk. 18) — kaž wón žonu, kiž jeno šcherpatku do Božeho šaschcza položi, pschemoh druhich šhwali, dokelž se šwojej šcherpatku wschitko sa Bože kralestwo da, šchtož ma (Mark. 12, 42), tak wón husto pošnaje, so so w žonje wěra krašna wopotafuje. Kaž wohańbjaze je doměrjenje žony, na krejnizu czerpajezje, kotraž je hebi wěšta, so budže jej pomhane, hdyž so wobrubu jeho drašty dótšnje! Kaž wobsoži jeho wěra wulkeje hrěschnizy, wo kotrež šmy hižo rěcželi. Kaž šwješeli so na mērje šananejškeje žónškeje, so šawola: „D žónska, twoja wěra je wulka, tebi so štań, kaž šy wěrika!“ Kaž cžesczi wón Marju w Bethaniji, jako tajku, kotraž je hebi dobrý džěl wušwolika!

A njeje to hnujaze, kaž te žony pod šchizjom wutraja, runjež šu wschitzy wuczobnizy, i wumšaczom šana, roščezkali? Kaž lubošne je, hdyž tež Marji widžimy, kotrež hišcže pschi jeho rowje wachowaschtej! Na jutrownym ranju šu šašo te žony, kiž šwoju lubošcz njepušcža a chzedža i najmješšcha cžěko še šakbowanjom šdžeržecz. Teho dla móža tež přenje wo horjštaczu Šhryštušowym šwědcžicz.

Wjele hišcže mohlo so prajicz. Ale njech je došč. Došč tež je, so móžesch pošnacž, so tón šbožnik žonu runje tak wyšoko waži kaž muža, a so ma ju runje sa tak šhmanu, so móže w nej bójške žiwjenje bydlicž.

My wschaf i wjetšcha wschitke te historije pschecžitamy, kaž by so to wschitko šamo wot šebje šrošymiko. Woprawdže pak nam nješchto šjewja, šchtož tehdy hišcže nišdže bylo njebē a šchtož hišcže do žaneho cžlowjeka wutrobny pschischko njebē. A teho dla je w nich wulki džěń wumožjenja a wušwobodženja sa žony.

A tón šwětly džěń je so woprawdže šjewi, runjež so wjele mšoczalkow hromadže šcžahny, jón šacžmicž. Šchtóž i šětrom w myšli Šhryštušowej praji: „Žona je šobuherbowka hnadny teho

žiwjenja“, tón i tym tež praji, so stej šwobodnošč a doštojnošč žony sa žiwjenje šahglowanej.

(Šotraczowanje.)

Jutry.

Šlób: Wotucžče, tón šlób waš wola.

Wješeka nětk dženska špěwa
Tych wěrných šchescžijanow šyla:
Džes Šhrystuš i rowa štaný je,
Wón kaž šylny rycžer džěšče,
Šsmjercž, cžerta, šelu pobit běšče;
Šdže je nětk jeje došncže?
Duž so dha wješelcže
A i džakom špěwajče
Šaleluja!
Šhryšt živy je, naš wumohł je,
Wón row a šelu rošlamje.

Šaleluja! šwěcž nětk jašne
Ty jutrne šlónzo móžne, krašne,
Kiž předy běšče šacžmite:
Žyła šemja žarowasche
A se šrudnošču šchepetasche,
So Šhrystuš, tón šnješ, morwy je;
Tón row nětk prošny je,
Šdžež w nim ležesche:
Wón je živy!
Šaleluja! Šchtóž wodny ma,
Njech kóždy i džakom špošnawa.

Wyškajče nětk ludy w šwěczi:
Pšes Šhrystuša šmy Bože džěczi,
Wón nam tu šbožnošč došny je,
Kiž my běchmy w hrěschnym španju,
We šwětných lóšchtow špodobanju,
Pšes šwoju šmjerč naš wumohł je.
Duž šhwalcže Šhrystuša!
Wón je nam nješješa
Pšichotowal;
Pšes jeho móž tom' cžertej tróž
Nětk pošdžemy do nješa nuts.

Šdny pschi Šhryštu šwostawamy,
Na cžerpjenje, šmjerč špominamy
A jeho horjšewanje,
Dha my štrošchtnje i šmjerčzi džemy,
Šso jeje boječ njemóžemy,
Wschaf Jesuš móž jej škafyl je:
Šchtóž w wěrje živy je
A šwěrný wostanje
We žiwjenju,
Tón nadžiju ma i wěštošču
Ša tamnej wěcznej krašnošču.

Njech tež ležimy we rowje
We šhlódněj šemje cžichim ššhowje,
Šdžež nasche cžěla roštkaja,
Dha so junu nahle štanje,
Šo nam te wulke jut'ne ranje
Tu i nowa šašo šesthadža:
Pšes Jesuša tež my
Šaš i rowow štanjemy
Pšekrašnjeni!
Wón budže naš we njeju šaš'
Tam šhromadžicz na wěczny šwaš!

E. S.

Jutry.

1 Kor. 5, 8. Dha džeržimy jutry niž w šarym šwašu, ani w ššakym cžěcže teje šlósče a šchibakšwa, ale w šhlódkim cžěcže teje cžištoščje a wěrnosčje.

Horjštacže šesom Šhryšta wušchestrěwa so do cžlowjšewa, kaž šlónczna pruha wěczneho šwětka do šmjerneho doła šwěczi. Wone je jutrowne šlónzo sa nasche šhude žiwjenje. Wóh je, kiž pravemu njeda šahinucz a tym šlym pak njeda wyškacz. Wón wě radu šamo

sa smjercz. - Pšchetoz smjercz njeje węcne mjelczenje, podnurjenje do morja sabycza, kaž so wodowa lilija podnuri do czichego jěsora. Smjercz je pšchewin: na pšhes Božu wschomoz a so durje k węcznemu žiwjenju.

Pšcheticzne jorno je tuto nasche częło, kiž dyrbi šhnicz, so by tón prawy plód stawny był a njebjestl cźlowjel horjestany njesachodny. Boža móz njeje k kónzej s tym, sčtož my widžimy, ale budže so wjele krašnišča wopofasacz w tym, cžehož so nadžijamy. Bóh budže teho smjertneho cźlowjela pšhes durje smjercze węcze pšchewjecz. „Smjercz, hdže je tvoje zahadło. Hdže je, hela, tvoje dobycze? Ale Bohu budž džať, kiž nam to dobycze dawa, pšhes naschego Anjese Jesom Khrysta!“ W naschim žiwjenju so wjele a trudoba wotmēnitej. Derje temu, kiž ma pšchego prawu jutrownu wěru. Wón widži sady mróczelow pšchego stónzo a po kóždym desčičku tuczaku k troštowazemu šlubjenju. Wón sežini šebi šwoje žyke žiwjenje jutrowny džen, so je sahe wofschewjenu wot ranišchego powětra s Josefoweho rowa a wječor wušnje pod postrowjenjom mēra teho horjestanjeného; wón dostanje horzu wutrobu w lubosći a nadžiji a wotewrijene wóczko k widženju Božje krašnosće. Prjedy hač šebi na to myšlimy, móže naš smjercz stajicž k mostej węcznosće. Hdže potom? Synna smjercz chze mēcž šwoje rubjensstwo. Hdžž dyrbi njewěrjazy tšchepotacz, wuliwa so na wěrjazejo mity powětr drugeho šwēta! Pruhi teho noweho stónza rosšwētluja hižo jeho dušču a wón woła we wjelelej nadžiji na nutščehnjene do kraja stóbleje radosće: „Džeržmy jutry!“ „Džeržmy jutry!“ to dyrbi tež na kóždym jutrownym šwjedženju tšchescžijanow hešło byč. Stańmy k nowemu žiwjenju, ale niz i nož tehdom, hdžž dyrbinym wumrjecz, ale hižo nētł, kaž dolho je sa naš hišcže džen. Wot hrěchow dyrbinym stanyč, so bychmy junu stanyč móhli k węcznemu žiwjenju. Tón hrěch je tón stary kwaš, kiž dyrbi prjecz s našchego žiwjenja, kaž cži Šraelszy na jutrownym šwjedženju kšany kšlěb njesedžachu 2 Mojs. 12, 15, ale do wschěch kutow hladachu a wščitko won wumrjeczechu. Chžesch jutry džeržecz, cžin tež tak! Wumrjecz hrěchi won s twojeho domu a wošebje s twojeje wutroby — wšču nješpotojnosč, njelubosnosč a hórkosč, wščitke hrěchne žadosče a hjesbóžne lóšhty. W nowym žiwjenju dyrbiš kšodžicž, twój stary cźlowjel dyrbi byč s Khrystušom do smjercze pohrjebany, tvoje nowe žiwjenje dyrbi byč w tym horjestanjenym. Cžin temu nowemu cźlowjeli rum. Džerž jutry w cžistosći a wěrnosći!

Ženož prawa wěra móže tebi pomhacz, kotraž je te wutrobne dowěrjenje na Boha w Khrystušu. Sčtóz do Boha wěri jako do žiweho Boha a do horjestacza Khrystušoweho jako do dočonjaneho škutka, ma prawu wěru. Hdžžž wona je, tam je tež lubosč a nadžija. Ženož tak pšchidže wjele a trošht do wutroby. Duž njech tebi je tvoje žiwjenje dalekročjazy jutrowny šwjedžen, potom budžesch šhonicz, so dyrbja so starosč a hubjensstwo, nusa a smjercz tebi k nohomaj lehnycz. Twój Jesuš je živy a ty dyrbiš s nim živy byč, tu cžasnje a tam węcznje.

Jesuš mój trošht živy je,
Ja tež žiwjenje b'du widžecz;
Wón chze horjesbudžicž mje;
Cžeho dla dha chžyl so rudžicž?
Moja hłowa we njebju
Šwój staw cžehnje sa šobu.

~ Tež jutrowne šwjeczenje.

Pšched nělotrymi lětami šetkach, tak powjeda wučer, jutrowničku na wšy přenjejo pohoncza na rycžerfuble, kotrehož mała džowka bě mi luba šhuleika. Pšchecželniwje wón ke mni stupi, mi horzo ruku kóčjivšči džesch: „Chžych runje k wam pšchicž, knjes wučerjo, chžych so podžakowacz, so mam tajke rjane jutry.“ Džiwajo praszach so, kaž wón to mēni.

„Nó“, džesch wón, „cžichi pjatt chžych po mojim wafchnju popoždnu do korcžmy hič a tajki jedyn potom domoj pšchidže, móžecz šebi myšlicž.“ Duž džesch moja Šanka: „Ale nano, džens na tym dnju, hdžžž dyrbjesch tón Anjes Khrystuš tak jara cžerpicz, njedyrbjal ty do korcžmy hič.“ To šłowo šapschimny mje móznje a ja prajach: „Nó, dha powjedaj mi tola, kaž je tón šbóžnik cžerpil.“ Pomyšlcže šebi, duž powjedasche mi džeczó žyku historiju tak dušchnje a se šylsami w woczomaj a powjedasche, so scže ju wy w šhuli hišcže wjele rjenscho powjedali. Teho dla

chžych so podžakowacz. Duž šym drje domach wostal a dženska tež a předowanje je mi džeczó pšchecžitalo, dokelž móžu hašle jutrije šašo kemschi hič.“ Mój so rosžohnowachmój a ja džech won na polo. Kóždy budže mi rady wěricž, so mējach tež ja rjane šwjate dny.

Jutrownička dželaczerja.

Junu pšched wobrasom štejach, kiž mi s dohom wjeleke a bolosne cžucze nacžini. Wón wofnamjenjesch dželaczeršku šwójbu jutrowničku rano. Na nim běšche mała kšěžka, pódla šahrodka a dale sady rjana wješna žyrkej. Nan runje najmłódsche džeczó macžeri podawa, kotrež běšche na rukomaj nošyl. Wona pak jemu špěwaršte do rukow da, a wón stupa na to s džeczimi, njedželštu draštu woblecženy, do Božeho doma. Wob tydžen běšche tón muž mašo domach. Wječor, hdžž hižo najmjenšche džeczó špachu, by špróžny s džela domoj pšchischol a by so k mērej podal. Šlano sahe by jeho dželo šašo wotwołalo a poš špizy by jemu mandželška šnědanje pšchihotowala a wobjed šobu dala. — Ale dženska so jutry! Šajke wjeleke sa nana a džeczó! Šedom wotučjivšči běšche nan šwoje najmjenšche džeczatko k šebi do kóža wšal, s nim hrjalk a powjedať. Šotom beču wšchitzy šestawali, so šwoblekali a so k šnědanju šynyli. Džeczó so wješelachu, so mējachu ras šwojeho nana hjes šobu. Šo šnědanju nan tak dolho, hač macž w domje porjad cžinjesch, do šahrodki s džeczimi wundže, najmjenšche na rukomaj a so na kwětkach wješelesch, kiž beču narostke. Nētł jutrowne šwony šašwonicu; tón kóczž dyrbi macž domach wostacz, ale wona džeczó napomina, so dyrbja prawje nutrne byč a jejnej woczó je s radosču pšchewodžitej. Hdžž šašo domoj pšchidnu, je blido kryte. Jutrowničku něšto lěpsche šyda, hač hewat. Blido je s bēlym rubom wozžete. Šopoždnu džejja wšchitzy hromadže k džedej a wozžy. To je jutrownička dželaczerja! Njeje to woprawdže šlónčny džen, džen wjelekeje myšle, wěry a lubosče? Wěščel! Muž, kiž s tajkej myšlu tajki džerž šwjeczó, dže tež wob tydžen s wjelekej myšlu na šwoje dželo. Tón dželo sa robotu nima, kaž njewólnik so jenož s njewolu do džela poda, ale wón je pódla wjeleky a cžini rady šwoju pšchicžnosč.

+ Lutherowe šłowo wo horjestaczu.

Žytemu šwētej je njemóžno, morweho šbudžicž, ale temu Anjesej Khrystušej njeje to jenož móžno, ale to tež sa njeho žana próza ani dželo njeje. Runje kaž hdžž chze něchtó jeneho, kiž spi, je spanja šbudžicž, jeno wo kóžo kšapa a praji: Šejda, stan! tak cžini Khrystuš tež. Šaj, Khrystušej je wjele lóžšcho, morweho šbudžicž, hač nam nětoho se spanja. To chze tón Anjes rady, so bychmy jo wěri a njekhodžili jako njekhmani a šli ludžo, kiž njedželu a dželawy džerž w korcžmje šedža a piwo do šhije šija, jako krowy wodu a praji: Ščto rodžu wo Boha, ščto rodžu wo smjercz? Ty hrosny cźlowjecz, sa cžimž štejšč, to dostanješ, ty budžesch tež wumrjecz a do hele štorcženy.

Wěste je, so budže Khrystuš na pošlenim dnju pšchidž a naš wschěch wot smjercze šbudžicž. Duž wotpoczjuja tšchescžijanow cžela w rowje a špja, hač Khrystuš pšchidže a kšapa na row a praji: Staň, staň, Marčžinje Luthero, pój won. Šotom budžemy w jenyym wofomiku stanyč jako s cžicheho, dušchneho spanja a węcznje s Anjesom Khrystušom živi a wješeli.

„Pomhaj Bóh“ je wot nētka niz jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pšchewdawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje dostacz. Na šchtwórcž lěta placži wón 40 up., jenotliwe cžizka so po 4 up. pšchedawaju.